

04.

Názov projektu:

Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti

Autorka: Dorota Líšková

Stručný popis:

Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti umožňuje rodičom, ktorí náhle prišli o svoje očakávané dieťa, dôstojne sa s ním rozlúčiť, s cieľom vyrovnáť sa s takýmto úmrtím a ranu po ňom psychicky zaceliť. Pomáha prekonať a zmieriť sa s bolestnou situáciou, v ktorej musia rodičia v krátkom čase riešiť, kam svoje dieťa pochovať, čo býva mnohokrát tým najväčším problémom. Možnosť pochovať svoje nenarodené dieťa na Slovensku umožňuje Zákon o pohrebníctve č. 131/2010 Z. z. zo dňa 3.3.2010, ktorý nadobudol platnosť 1.1.2011. Zriadením tohto miesta by bol tento problém vyriešený.

Popis projektu:

Zriadením pietneho a pohrebného miesta pre nenarodené deti v Banskej Bystrici by mesto poskytlo svojim občanom službu, ktorá reaguje na flexibilnejšie a modernejšie potreby pochovávaní. Po vzore iných miest na Slovensku, ktorými sú napr. krajské mesto Košice a rôzne menšie obce a mestá Prestavky, Nevoľné, Svätý Jur, Stropkov, Šamorín atď., by sme chceli, aby aj občanom Banskej Bystrice bolo poskytnuté práve takéto miesto.

Dnešná doba so sebou prináša aj zvýšený počet spontánnych potratov. Na takúto udalosť nie je možné sa pripraviť a prináša obrovský šok, ktorý je potrebné prežiť a spracovať. Rodičom v takejto situácii sa venujú rôzne organizácie, ktoré nám potvrdili, že zriadenie pietneho a pohrebného miesta v Banskej Bystrici je potrebné a takýto projekt podporujú. Oslovili sme aj psychiatra MUDr. Michala Pataráka, ktorý nám napísal takéto stanovisko:

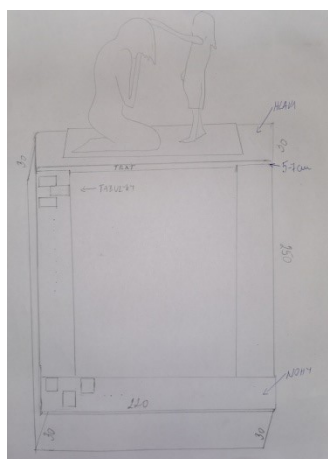
„Vnímam v širšej spoločnosti i vo svojom okolí požiadavky na flexibilnejšie a modernejšie potreby pochovávaní, medzi ktoré patrí napríklad pohreb a pochovanie nenarodených detí. V mnohých rodinách sa ešte nenarodené deti stanú rýchlo pevnou, očakávanou a emocionálne výrazne obsadenou súčasťou rodiny, na ktorej príchod sa síce ešte len čaká, ale ktorá už je viacerými spôsobmi v rodinnom kruhu prítomná. V takýchto prípadoch je úmrtie nenarodeného dieťaťa vnímané veľmi intenzívne a rovnako intenzívna je aj potreba symbolického predelu medzi jeho životom a smrťou na strane pozostalých, potreba rozlúčiť sa, aby mohli prevziať z prvotného žiaľu svoju úlohu smútková práca a procesy smútenia, s cieľom vyrovnáť sa s takýmto úmrtím a ranu po ňom psychicky zaceliť. Ako psychiater som sa v praxi stretol i s rodičmi, ktorí sa vyrovnávali s takouto stratou a zriadenie pietneho a pohrebného miesta v našom meste, ako aj akékoľvek uľahčenie možnosti rozlúčiť sa s odchodom nenarodeného dieťaťa v tomto duchu, jednoznačne vítam.“

Vedúca sestra II. gynekologicko-pôrodníckej kliniky SZU PhDr. Elena Drapáčová nám napísala:

„V praxi sa stretávame, žiaľ, aj s tými menej príjemnými záležitosťami, ktoré sa týkajú tehotenstva a pôrodnictva vôbec. Mnohé ženy prídu o svoje dieťa či už v rannom štádiu tehotenstva alebo neskôr. Vždy majú možnosť požiadať o vydanie plodu a môžu sa s ním dôstojne rozlúčiť – je to individuálne. Pre mnohé ženy aj ich partnerov je veľmi dôležitá takáto rozlúčka, prípadné pochovanie plodu či predčasne narodeného dieťatka – má to pozitívny vplyv na ich psychiku a ďalšie prežívanie. Akékoľvek uľahčenie danej situácie je určite pozitívom – takže vytvorenie pietneho miesta je dobrá myšlienka.“

Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti by sme chceli umiestniť v priestoroch Centrálného cintorína mesta Banská Bystrica - Kremnička, aby bolo dobre prístupné všetkým občanom. Jednalo by sa o dve spoločné hrobové miesta, ktorých súčasťou by bola socha, ktorá by upozorňovala na význam tohto miesta. Sochu vytvoril bystrický rodák Mgr. art Martin Hudáček, ako spomienku na nenarodené deti. Na hrobe by bol umiestnený nápis: „Dieťa, cez ktoré svetielko žiari, spomienka v plamienkoch sviec...“, od autorky Mgr. Daniely Obšajníkovej. Jedná sa o úryvok z textu piesne, vytvorenej práve k tejto soche a ktorý by bol darom.

Nákres pietneho a pohrebného miesta a fotografia sochy od Mgr. art Martina Hudáčka:

Čas a miesto realizácie projektu:

Vytvorenie sochy 6 mesiacov. Kamenárske práce 3 mesiace v čase tvorenia sochy. Nápis na hrobe 1 deň. Osadenie sochy 2 týždne.

Miesto realizácie: Centrálny cintorín mesta Banská Bystrica – Kremnička, Kremnička 60A, 974 05 Banská Bystrica

Rozpočet projektu:

Druh položky:	Suma v €:
1. Socha s osadením	6500
2. Nájom 2-hrobového miesta na 20 rokov	500
3. Dvojhrob, vrchný a bočný obklad	1417,8
4. Hlava slúžiaca ako podstavec	171,6
5. Montáž	250
6. Železobetónový základ	300
7. Chodník betón	200

8. Rádusy	40
9. Vrchná platňa na 2-hrob	520,6
10. Nápis na hrobe – Pomník nenarodeným deťom	50
11. Úryvok textu piesne	0
Celkový rozpočet projektu v €:	9950

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Dobrovoľníci sa budú o hrobové miesto starať po celú dobu nájmu, budú zabezpečovať kvetinovú výzdobu a poriadok na a v okolí hrobového miesta. Taktiež sú ochotní vytvoriť zbierku a venovať finančný dar, ktorý by pokryl prípadné vyššie náklady.

Informácia o prínose a udržateľnosti:

Rodičia, ktorí sú zasiahnutí touto nečakanou životnou situáciou, sa vďaka dôstojnej rozlúčke so zosnulým dieťaťom budú môcť lepšie vyrovnáť so stratou potomka. Pohrebný obrad patrí k procesu smútenia a jeho cieľom je napomôcť rodičom vyrovnáť sa s týmto úmrtím a ranu po ňom psychicky zaceliť.

Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti sa bude nachádzať na už vytvorenom cintoríne ako ďalšie hrobové miesto s tým, že bude v prenájme na minimálne 20 rokov s možnosťou predĺženia. Nakoľko mestský cintorín bude v dlhodobom horizonte vo svojej prevádzke, nie je potrebné preň vytvárať nové pohrebisko. Dĺžka užívania miesta je odhadovaná na desaťročia, preto je možné hovoriť o celkovej udržateľnosti projektu.

PRÍLOHY:

Pomník nenarodeným deťom je súsošie znázorňujúce matku a dieťa. Je to nielen pietna spomienka na nenarodených, ale i odkaz milosrdenstva a odpustenia žene či matke po umelom ukončení tehotenstva, ktoré následne úprimne ľutuje.

Materiál: matka je z umelého kameňa - živica, drvený mramor. Vo vnútri figúry je nerezová koštruktia, pre zvýšenie trvácnosti v exteriéri. Dieťa je z kaučuku a polyuretánu - číry materiál

Rozmery: Životná veľkosť, výška 92 cm, podstavec 52 x 102 cm

Cena: 6500 eur

V cene je dovoz súsošia aj inštalácia na vopred objednávatelom vyrobený podstavec.

Autor diela: Mgr. art Martin Hudáček

Cenová ponuka:

Písmo zlaté ks 2€

Strieborné 1,7€

2h vo farbe Rossa beta alebo Francúzsky tarn

Vrchný obklad, bočný obklad, hrúbka 3cm

$8,34 \text{ m} \times 170 = 1417,8€$

Hlava 5cm Hrúbka 0,66m $2 \times 260 = 171,6€$

Montáž 250€

Železobetónový základ 300€

Chodník betón 200€

Rádiusy 40€

Spolu 2379,4€

2h vo farbe Sivakasi yellow

V. O., B. O., HRUBKA 3cm

$8,34 \text{ m} \times 300 = 2502€$

Hlava hrúbka 7cm

$0,66 \text{ m} \times 690 = 396€$

Montaz 250€

Železobetónový základ 300€

Chodník betón 200€

Radiusy 40€

Spolu 3688€

2h vo farbe Vizag blue

V. O., B. O., hrúbka 3cm

$8,34 \text{ m} \times 290 = 2418,6€$

Hlava 5cm hrúbka

$0,66 \text{ m} \times 540 = 356,4€$

Montáž 250€

Železobetónový základ 300€

Chodník betón 200€

Rádiusy 40€

Spolu 3565€

Doplnenie: v prípade záujmu o vrchnú platňu na 2h je cena v prvej variante 520,6€, v druhej variante 740,8€ a v tretej variante 960,5€

S priateľským pozdravom KamStav Matušáková Lenka

Cenník cintorínskych služieb

cena bez DPH s DPH

Poplatky za hrobové miesta

Nájom 1 - hrobového miesta na 10 rokov	104,16 €	125,00 €
Nájom 2 - hrobového miesta na 10 rokov	208,33 €	250,00 €
Nájom 3 - hrobového miesta na 10 rokov	300 €	360,00 €
Nájom detského hrobu na 10 rokov	83,33 €	100,00 €
Nájom hrobu - potratený, predčasne odňatý plod na 10 rokov	83,33 €	100,00 €
Nájom - krypta na 10 rokov	127,50 €	153,00 €
Nájom - 2 krypta na 10 rokov	255 €	306,00 €
Nájom generačného urnového hrobu na 10 rokov	93,33 €	112,00 €
Nájom urnového hrobu v Urnovom háji na 10 rokov	83,33 €	100,00 €

Doplatok za uchovanie hrobového miesta

Doplatok za uchovanie hrobového miesta 1 - hrobové miesto na 1 rok	10 €	12,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta 2 - hrobového miesta na 1 rok	20 €	24,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta 3 - hrobového miesta na 1 rok	30 €	36,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta - detského hrobu na 1 rok	8,33 €	10,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta - potratený, predčasne odňatý plod na 1 rok	8,33 €	10,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta - krypta na 1 rok	12,50	15,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta - 2 krypta na 1 rok	25 €	30,00 €
Doplatok za uchovanie hrobového miesta - generačný urnový hrob na 1 rok	9,16 €	11,00 €
Doplatok za uchovanie urnového miesta v Urnovom háji na 1 rok	8,33 €	10,00 €

Povolenie na kamenárske práce

Vydanie povolenia na kamenárske práce 1 - hrob	5,00 €	6,00 €
Vydanie povolenia na kamenárske práce 2 - hrob	10,00 €	12,00 €
Vydanie povolenia na kamenárske práce urnový, detský, generačný hrob,		
vybudovanie chodníka okolo hrob. miesta, vydanie povolenia na odvoz pomníka/epitafu	5,00 €	6,00 €
Vydanie povolenia na kamenárske práce krypta	10,00 €	12,00 €

Vstup motorového vozidla na pohrebisko

Jednodňový vstup - podnikateľské subjekty	8,00 €	9,60 €
Týždňový vstup - podnikateľské subjekty	25,00 €	30,00 €
Mesačný vstup - podnikateľské subjekty	70,00 €	84,00 €
Polročný vstup - podnikateľské subjekty	120,00 €	144,00 €
Celoročný vstup - podnikateľské subjekty	180,00 €	216,00 €
Poplatok za vstup motorovým vozidlom - pohrebná služba		
jednodňový vstup	8,00 €	9,60 €
celoročný vstup	200,00 €	240,00 €
ZŤP, ZŽP - s preukazom	vstup zdarma	

Obrad poslednej rozlúčky v Dome rozlúčky

Prenájom obradnej siene Domu rozlúčky	70,00 €	84,00 €
Príplatok za prenájom obradnej siene Domu rozlúčky mimo prac. Doby	33,33 €	40,00 €
Príplatok za prenájom obradnej siene Domu rozlúčky v sobotu, v deň prac. Pokoja	133,33 €	160,00 €
Obradník	13,00 €	15,60 €
Rečník	15,00 €	18,00 €
Recitácia	8,00 €	9,60 €
Hudba pri obrade - orgán	12,00 €	14,40 €
Hudba pri obrade - reprodukováaná	7,50 €	9,00 €
Manipulácia s rakvou	7,00 €	8,40 €
Vystavenie rakvy v rozlúčkovej miestnosti	15,00 €	18,00 €
Aranžovanie katafalku	10,00 €	12,00 €
Nosenie smútočnej zástavy, vyznamenaní	5,00 €	6,00 €
Použitie chladiaceho boxu za každých začatých 24 hod.	9,00 €	10,80 €
Použitie chladiaceho boxu na zamrazenie za každých začatých 24 hod.	13,16 €	15,80 €

Obrad a uloženie urny v Urnovom háji

Výkop urnového miesta	10,00 €	12,00 €
Uloženie urny	8,00 €	9,60 €
Obradník pri ukladaní urny	9,00 €	10,80 €
Reprodukováaná hudba pri ukladaní urny	4,00 €	4,80 €
Výkop urnového miesta a osadenie urnovej šachty	20,00 €	24,00 €
Urna náhradná + štítok	6,00 €	7,20 €
Povolenie na uloženie urny na pohrebisku	5,00 €	6,00 €
Sklený kryt na epitafnú dosku	15,00 €	18,00 €

Zrušenie hrobového miesta v Urnovom háji

Likvidácia a odvoz epitafnej dosky	10,00 €	12,00 €
Likvidácia a odvoz epitafnej dosky a ostatných kamenných častí hrobu	20,00 €	24,00 €

Administratívne poplatky

Administratívne zrušenie hrobového miesta	5,00 €	6,00 €
Poplatok za prepis nájomcu hrobového miesta	8,33 €	10,00 €

Výkop a zasypanie hrobového miesta - letné obdobie

Základný hrob 160 cm	95,00 €	114,00 €
Prehĺbený hrob 220 cm	111,00 €	133,20 €
Detský hrob 130 cm	51,00 €	61,20 €
Hrob - potratený, predčasne odňatý ľudský plod 70 cm	51,00 €	61,20 €
Príprava - zabezpečenie zeminy pred výkopom hrobu	10,00 €	12,00 €
Úprava okolia hrobového miesta po zasypaní	6,00 €	7,20 €
Konečná úprava hrobu po zasypaní	3,00 €	3,60 €
1. úprava hrobu - doloženie zeminy	12,50 €	15,00 €

Výkop a zasypanie hrobového miesta - zimné obdobie

Ručné kopanie do 160 cm	115,00 €	138,00 €
Ručné kopanie do 220 cm	145,00 €	174,00 €
Ručné kopanie do 130 cm	71,00 €	85,20 €
Ručné kopanie do 70 cm	71,00 €	85,20 €
Odpratanie snehu z hrobu a okolia hrobového miesta	10,00 €	12,00 €
Príprava - zabezpečenie zeminy pred výkopom hrobu	10,00 €	12,00 €
Úprava okolia hrobového miesta po zasypaní	7,00 €	8,40 €
Konečná úprava hrobu po zasypaní	3,00 €	3,60 €
1. úprava hrobu - doloženie zeminy	15,00 €	18,00 €

Poplatok za sťažené podmienky pri výkope hrobu

Použitie búracieho kladiva pri výkope hrovej jamy za prvých 15 min.	25,00 €	30,00 €
Použitie búracieho kladiva pri výkope hrob. jamy za každých ďalších odpracovaných 10 min.	5,00 €	6,00 €
Rozbitie obruby, betónových základov	56,00 €	67,20 €
Likvidácia betónových častí hrobu, odvoz a uloženie	30,00 €	36,00 €
Odvoz a uloženie kameňov, koreňov z hrobu počas výkopu	15,00 €	18,00 €
Odvoz a uloženie zeminy od hrobového miesta	15,00 €	18,00 €
Použitie kopacieho stroja	200,00 €	240,00 €
Odstránenie a likvidácia stromových porastov priamo na hrobovom mieste	10,00 €	12,00 €
Odstránenie a likvidácia príľahlých stromových porastov pri hrobovom mieste	20,00 €	24,00 €

Poplatky za prácu po pracovnej dobe, sobota, nedeľa, sviatky

Poplatok za práce po pracovnej dobe 1 hod./1 pracovník	8,33 €	10,00 €
Poplatok za služby v deň pracovného pokoja 1 hod./1 pracovník - sobota	12,50 €	15,00 €
Poplatok za práce v nedeľu a vo sviatok 1 hod./1 pracovník	20,83 €	25,00 €

Exhumácia a vyzdvihnutie ostatkov

Exhumácia počas tlecej doby: a) dospelá osoba	230,00 €	276,00 €
/výkop, zasypanie jamy, náklady na exhumáciu/		
b) dieťa do 10 rokov	141,66 €	170,00 €
Exhumácia po tlecej dobe do 20 rokov od pochovania: a) dospelá osoba	125,00 €	150,00 €
b) dieťa do 10 rokov	58,33 €	70,00 €
Exhumácia - vybratie ľudských ostatkov do 30 rokov	66,66 €	80,00 €
Exhumácia - vybratie ľudských ostatkov z vykopaného hrobu po 30 rokoch	20,83 €	25,00 €
Uloženie ľudských ostatkov do vykopaného hrobu	5,00 €	6,00 €
Exhumácia ľudských ostatkov z hrobky	250,00 €	300,00 €